

Mišljenje Europskog odbora regija – Revizija Uredbe o LULUCF-u i Uredbe o raspodjeli tereta

(2022/C 301/17)

Izvjestiteljica:	Åsa ÅGREN WIKSTRÖM (SE/EPP), članica Skupštine Pokrajine Västerbotten
Referentni dokumenti:	<p>Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavljenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja</p> <p>COM(2021) 554</p> <p>Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma</p> <p>COM(2021) 555</p>

I. PREPORUKE ZA AMANDMANE

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavljenja pravila o usklađenosti, utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i obvezivanja na zajedničko postizanje klimatske neutralnosti do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, šumarstva i poljoprivrede i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja

COM(2021) 554

Amandman 1.

Uvodna izjava 7.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(7) U Komunikaciji od 17. rujna 2020. pod nazivom „Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030.”[33] opisana je mogućnost kombiniranja emisija stakleničkih plinova koji nisu CO ₂ iz poljoprivrede s neto uklanjanjima iz sektora korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, čime se stvara novo regulirani zemljišni sektor. Takođe mogu se promicati sinergije u mjerama ublažavanja na temelju zemljišta i omogućiti integriranje oblikovanje i provedbu politike na nacionalnoj razini i razini Unije. U tu svrhu trebalo bi ojačati obvezu država članica da dostave integrirane planove za ublažavanje za zemljišni sektor.	Izbrisati

Obrazloženje

Spajanje tih dvaju sektora moglo bi biti kontraproduktivno, neučinkovito i nepravedno. EU bi se trebao usredotočiti prvenstveno na smanjenje emisija, uz optimizaciju potencijala ublažavanja u sektor LULUCF-a.

Amandman 2.

Uvodna izjava 8.a (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	(8.a) <i>Poljoprivredna zemljišta, travnjaci i močvarna zemljišta trenutno su neto onečišćivači stakleničkim plinovima u Uniji, ali imaju potencijal da postanu izvor neto uklanjanja tih plinova, naročito zahvaljujući obnovi močvarnih zemljišta i tresetišta.</i>

Amandman 3.

Uvodna izjava 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Kako bi se poboljšala uklanjanja stakleničkih plinova, pojedini poljoprivrednici ili upravitelji šumama trebaju izravni poticaj za skladištenje više ugljika na svojem zemljištu <i>i</i> u svojim šumama. [...] [...] Takvi će poticaji i poslovni modeli dovesti do poboljšanja ublažavanja klimatskih promjena u biogospodarstvu, uključujući upotrebu trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiču bioraznolikost i kružno gospodarstvo. Stoga bi osim drvnih proizvoda trebalo uvesti i nove kategorije proizvoda za skladištenje ugljika. Novi poslovni modeli te prakse poljoprivrede i upravljanja zemljишtem za povećanje uklanjanja pridonose uravnoteženom teritorijalnom razvoju i gospodarskom rastu u ruralnim područjima. [...]	Kako bi se poboljšala uklanjanja stakleničkih plinova, pojedini poljoprivrednici ili upravitelji šumama trebaju izravni poticaj za skladištenje više ugljika na svojem zemljištu, u svojim šumama te proizvodima za skladištenje ugljika . [...] [...] Takvi će poticaji i poslovni modeli dovesti do poboljšanja ublažavanja klimatskih promjena u biogospodarstvu, uključujući upotrebu trajnih drvnih proizvoda i zamjenom fosilnih ili ugljikom bogatih materijala , uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiču bioraznolikost i kružno gospodarstvo. Stoga bi osim drvnih proizvoda trebalo uvesti i nove kategorije svih proizvoda za skladištenje ugljika, uključujući nova inovativna rješenja te bioenergiju s hvatanjem i skladištenjem ugljika. Države članice trebale bi i dostaviti procjene o potencijalu za ublažavanje koji ima zamjenu fosilnih ili ugljikom bogatih materijala drvom . Novi poslovni modeli, daljnji razvoj bioenergije uz tehnologije hvatanja i skladištenja ugljika te prakse poljoprivrede i upravljanja zemljишtem za povećanje uklanjanja, kao i dugoročna ulaganja u biogospodarstvo , pridonose uravnoteženom teritorijalnom razvoju i gospodarskom rastu u ruralnim područjima. [...]

Obrazloženje

Treba u potpunosti razmotriti učinak inovativnih bioproizvoda na klimu. Potrebno je uključiti sve relevantne kategorije, kao što su celuloza, papir, karton, furnir, ploče vlaknatice, ploče iverice, daske, prerađeno drvo, tekstil, kompoziti, lignin, kemikalije, biougljeni i drugi proizvodi od biogenog ugljika.

Klimatski je cilj EU-a biti ugljično neutralan te u biti okončati emisije iz fosilnih goriva do 2050. Akademici i stručnjaci za modeliranje (npr. UN i IPCC) slažu se da je mala vjerojatnost da ćemo postići ciljeve iz Pariškog sporazuma bez korištenja tehnologije za uklanjanje ugljika. Bioenergija s hvatanjem i skladištenjem ugljika postupak je dobivanja bioenergije iz biomase te hvatanja i skladištenja ugljika, čime se on uklanja iz atmosfere.

Logično je da se bioenergija s hvatanjem i skladištenjem ugljika uključi u Uredbu jer biogene emisije dolaze iz obnovljivih izvora uzgojenih na zemlji. Uporaba istog obračunskog okvira za sve proizvode za skladištenje ugljika, emisije i uklanjanje ugljika iz tog sektora pomoći će u izbjegavanju dvostrukog računanja.

Amandman 4.

Uvodna izjava 11.a (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(11a) <i>S obzirom na to da održivo gospodarenje šumama poboljšava sekvestraciju ugljika, suzbija starenje šuma i ublažava prirodne katastrofe – a te pojave među čimbenicima su koji posljednjih godina doprinose smanjenju uklanjanja ugljika u sektoru zemljišta – ovom Uredbom trebalo bi potaknuti prakse održivog gospodarenja šumama, u svim vrstama šuma u EU-u, koje doprinose ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima, kako je navedeno u strategiji EU-a za šume do 2030.</i></p>

Obrazloženje

Pretjerano ograničavanje mogućnosti aktivnog gospodarenja šumama učinilo bi šume ranjivijima na štetu koju nanose pojave kao što su požari i najezde štetnih organizama, a i smanjilo bi dugoročni potencijal šuma za sekvestraciju ugljika.

Amandman 5.

Članak 1. – stavak 1. – točka 1.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 1. – stavak 1. – točka (e)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(e) obveze država članica da poduzmu potrebne mjere radi zajedničkog postizanja klimatske neutralnosti u Uniji do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva, <i>uključujući emisije iz poljoprivrednog sektora</i> ;	(e) obveze država članica da poduzmu potrebne mjere radi zajedničkog postizanja klimatske neutralnosti u Uniji do 2035. u sektoru korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva;

Obrazloženje

OR je zabrinut da bi kombiniranje korištenja zemljišta i poljoprivrednog sektora iz kojeg je isključen CO₂ moglo oslabiti nužni napredak u poljoprivrednom sektoru s obzirom na to da bi poteskoće na koje taj sektor nailazi u smanjenju emisija mogli kompenzirati drugi sektori, primjerice šume. Uklanjanje ugljika iz sektora LULUCF-a ima ključnu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva EU-a. Spajanje tih dvaju sektora moglo bi biti kontraproduktivno, neučinkovito i nepravedno. EU bi se trebao usredotočiti prevenstveno na smanjenje emisija, uz optimizaciju potencijala ublažavanja u sektoru LULUCF-a.

Amandman 6.

Članak 1. – stavak 1. – točka 2.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 2. – stavak 2. – uvodni dio

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I, prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom 14. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2026. do 2030. u svakoj od sljedećih kategorija i/ili sektora izvješćivanja za zemljišta:	2. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I, prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom 14. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2026. nadalje u svakoj od sljedećih kategorija i/ili sektora izvješćivanja za zemljišta:

Obrazloženje

OR je zabrinut da bi kombiniranje korištenja zemljišta i poljoprivrednog sektora iz kojeg je isključen CO₂ moglo oslabiti nužni napredak u poljoprivrednom sektoru s obzirom na to da bi poteškoće na koje taj sektor nailazi u smanjenju emisija mogli kompenzirati drugi sektori, primjerice šume. Uklanjanje ugljika iz sektora LULUCF-a ima ključnu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva EU-a. Spajanje tih dvaju sektora moglo bi biti kontraproduktivno, neučinkovito i nepravedno. EU bi se trebao usredotočiti prvenstveno na smanjenje emisija, uz optimizaciju potencijala ublažavanja u sektoru LULUCF-a.

Amandman 7.

Članak 1. – stavak 1. – točka 2.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 2. – stavak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>3. <i>Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I, prijavljenih u skladu s člankom 26. stavkom 14. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica od 2031. pa nadalje u svakoj od kategorija zemljišta navedenih u stavku 2. točkama od (a) do (j) i u svakom od sljedećih sektora:</i></p> <p>(a) <i>crijevna fermentacija;</i></p> <p>(b) <i>gospodarenje stajskim gnojem;</i></p> <p>(c) <i>uzgoj riže;</i></p> <p>(d) <i>poljoprivredna tla;</i></p> <p>(e) <i>propisano spaljivanje savana;</i></p> <p>(f) <i>paljenje poljoprivrednih ostataka u poljima;</i></p> <p>(g) <i>primjena sredstava za kalcifikaciju;</i></p> <p>(h) <i>upotreba ureje;</i></p> <p>(i) <i>„ostala gnojiva koja sadržavaju ugljik”;</i></p> <p>(j) <i>„ostalo.”;</i></p>	Izbrisati

Obrazloženje

OR je zabrinut da bi kombiniranje korištenja zemljišta i poljoprivrednog sektora iz kojeg je isključen CO₂ moglo oslabiti nužni napredak u poljoprivrednom sektoru s obzirom na to da bi poteškoće na koje taj sektor nailazi u smanjenju emisija mogli kompenzirati drugi sektori, primjerice šume. Uklanjanje ugljika iz sektora LULUCF-a ima ključnu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva EU-a. Spajanje tih dvaju sektora moglo bi biti kontraproduktivno, neučinkovito i nepravedno. EU bi se trebao usredotočiti prvenstveno na smanjenje emisija, uz optimizaciju potencijala ublažavanja u sektoru LULUCF-a.

Amandman 8.

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 4. – stavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>2. Cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova do 2030. iznosi 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ kao zbroj ciljeva država članica utvrđenih u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, a temelji se na prosjeku podataka o inventaru stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018.</p> <p>[...]</p> <p><i>Svaka država članica do 30. lipnja 2024. određuje nacionalni doprinos cilju neto uklanjanja stakleničkih plinova do 2030. iz stavka 2. ovoga članka, koji je veći od nacionalnog cilja utvrđenog u Prilogu II.a. Taj doprinos može biti uključen u integrirane nacionalne energetske i klimatske planove koji se dostavljaju u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999.</i></p> <p><i>Nacionalni doprinos uključuje informacije i ciljeve u pogledu smanjenja emisija ili povećanja uklanjanja stakleničkih plinova koji proizlaze izzemljišta pod usjevima, travnjaka i močvarnih zemljišta u odnosu na prijavljene podatke za 2016., 2017. i 2018.</i></p>	<p>2. Cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova do 2030. iznosi 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ kao zbroj ciljeva država članica utvrđenih u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, a temelji se na prosjeku podataka o inventaru stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018.</p> <p>[...]</p>

Obrazloženje

OR podržava ambiciozan, pravedan i uključiv cilj LULUCF-a kako bi se osiguralo postizanje klimatskih ciljeva EU-a. Lokalne i regionalne vlasti svjesne su posljedica klimatskih promjena na terenu i podržavaju ambiciozno i pravedno djelovanje u području klime.

Amandman 9.

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 4. – stavak 3.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
3. [...] Te nacionalne putanje temelje se na prosječnim podacima o inventaru stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., koje je prijavila svaka država članica. Vrijednost neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO ₂ kao zbroj ciljeva za države članice utvrđenih u Prilogu II.a može biti podložna tehničkom ispravku zbog promjene metodologije u državama članicama. Način određivanja tehničkog ispravka koji će se dodati ciljevima država članica utvrđuje se u tim provedbenim aktima. [...]	3. [...] Te nacionalne putanje temelje se na prosječnim podacima o inventaru stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., koje je prijavila svaka država članica. Vrijednost cilja države članice određenog u Prilogu II.a i neto uklanjanja od 225 milijuna tona ekvivalenta CO ₂ kao zbroj ciljeva za države članice utvrđenih u Prilogu II.a može biti podložna tehničkom ispravku zbog promjene metodologije u državama članicama. Tehnički ispravak koji će se dodati cilju države članice treba odgovarati učinku promjene metodologije i izvora podataka na ciljeve te se utvrđuje u tim provedbenim aktima. [...]

Obrazloženje

Važno je da države članice kontinuirano rade na poboljšanju svoje metodologije i da se ta poboljšanja odraze i na procjenu cilja kako bi se izbjegli nerazmjerno niski ili visoki ciljevi. Kontinuirani razvoj metoda za pružanje podataka o aktivnostima i rafiniranih čimbenika emisija u skladu je s postojećom praksom izvješćivanja. Stoga bi države članice trebalo poticati da koriste nove rezultate domaćih istraživanja, kao i ažurirane smjernice IPCC-a i druga objavljena međunarodna istraživanja.

Amandman 10.

Članak 1. – stavak 1. – točka 3.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 4. – stavak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
4. Nastoji se da emisije stakleničkih plinova u Uniji u sektorima utvrđenima u članku 2. stavku 3. točkama od (a) do (j) budu nulta neto stopa do 2035., a Unija se nakon toga obvezuje postizati negativne emisije. Unija i države članice poduzimaju potrebne mјere kako bi omogućile zajedničko postizanje cilja za 2035. Komisija do 31. prosinca 2025. i na temelju integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova koje je svaka država članica podnijela u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 do 30. lipnja 2024. daje prijedloge za doprinos svake države članice prema smanjenju neto emisija.”;	Izbrisati

Obrazloženje

OR je zabrinut da bi kombiniranje korištenja zemljišta i poljoprivrednog sektora iz kojeg je isključen CO₂ moglo oslabiti nužni napredak u poljoprivrednom sektoru s obzirom na to da bi poteškoće na koje taj sektor nailazi u smanjenju emisija mogli kompenzirati drugi sektori, primjerice šume. Uklanjanje ugljika iz sektora LULUCF-a ima ključnu ulogu u postizanju klimatskih ciljeva EU-a. Spajanje tih dvaju sektora moglo bi biti kontraproduktivno, neučinkovito i nepravedno. EU bi se trebao usredotočiti prvenstveno na smanjenje emisija, uz optimizaciju potencijala ublažavanja u sektoru LULUCF-a.

Amandman 11.

Članak 1. – stavak 1. – točka 7. – podtočka b

Uredba (EU) 2018/841

Članak 9.– stavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Komisija u skladu s člankom 16. za izmjenu ovog članka stavka 1. i Priloga V. dodavanjem novih kategorija proizvoda za skladištenje ugljika, uključujući drvne proizvode, koji imaju učinak sekvestracije ugljika donosi delegirane akte koji se temelje na smjernicama IPCC-a koje je usvojila Konferencija stranaka UNFCCC-a ili Konferencija stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma te se njima osigurava ekološki integritet.”;</p>	<p>stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>„2. Komisija u skladu s člankom 16. za izmjenu ovog članka stavka 1. i Priloga V. dodavanjem novih kategorija proizvoda za skladištenje ugljika, uključujući drvne proizvode, bioenergiju s hvatanjem i skladištenjem ugljika i sve druge relevantne kategorije bioproizvoda, koji imaju učinak sekvestracije ugljika u bliskoj budućnosti donosi delegirane akte koji se temelje na smjernicama IPCC-a koje je usvojila Konferencija stranaka UNFCCC-a ili Konferencija stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma te se njima osigurava ekološki integritet.”;</p>

Obrazloženje

Treba u potpunosti razmotriti učinak inovativnih bioproizvoda na klimu. Potrebno je uključiti sve relevantne kategorije, kao što su celuloza, papir, karton, furnir, ploče vlaknatice, ploče iverice, daske, prerađeno drvo, tekstil, kompoziti, lignin, kemikalije, biougljen i drugi proizvodi od biogenog ugljika.

Amandman 12.

Članak 1. – stavak 1. – točka 14.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 13.c – stavak 1. – podstavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Iznos jednak iznosu u tonama ekvivalenta CO₂ viška neto emisija stakleničkih plinova, pomnožen s faktorom 1,08, dodaje se iznosu emisije stakleničkih plinova koji je ta država članica prijavila u sljedećoj godini, u skladu s mjerama donesenima u skladu s člankom 15.”;</p>	<p>Izbrisati</p>

Obrazloženje

OR je zabrinut da bi zahtjevi za godišnjim izvješćivanjem mogli utjecati na lokalnu i regionalnu razinu omogućavanjem državama članicama da na nepredviđene godišnje varijacije reagiraju odlukama o tome da se aktivnosti upravljanja i korištenje zemljišta brzo izmijene. To može negativno utjecati na sposobnost lokalne i regionalne razine da razviju vlastito biogospodarstvo.

Sektor LULUCF-a obilježen je prirodnim fluktuacijama i nesigurnostima u mjerenu tokova ugljika. Nije moguće da država članica kontrolira tokove ugljika u spremnicima u sektoru zemljišta za svaku godinu. Stoga nije moguće postavljati godišnje ciljeve i svake godine navoditi povrede zbog neusklađenosti.

Amandman 13.

Članak 1. – stavak 1. – točka 15.

Uredba (EU) 2018/841

Članak 14. – stavak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
[...]	[...]
Izvješće o usklađenosti uključuje procjenu:	Izvješće o usklađenosti uključuje procjenu:
a) politika i mjera povezanih s kompromisima; b) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama; c) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i bioraznolikosti.	a) politika i mjera povezanih s kompromisima; b) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama; c) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i bioraznolikosti; <i>(d) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe tim promjenama i razvoja biogospodarstva, uključujući procjene ušteda emisija stakleničkih plinova povezanih sa zamjenom fosilnih i ugljikom bogatih materijala materijalima koji se temelje na drvu.</i>
[...]	[...]

Obrazloženje

Podržavanje uporabe svih proizvoda koji se temelje na šumama ubrzava tranziciju prema kružnom biogospodarstvu u kojem se nalazi zamjena za fosilne materijale i emisije. Potrebno je napomenuti da je korist od zamjene (odnosno smanjenje emisija povezanih s proizvodnjom proizvoda od drva u odnosu na druge funkcionalno ekvivalentne materijale i proizvode) povezana i s dugovječnim proizvodima od drva i s proizvodima koji se temelje na vlaknima.

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma

COM(2021) 555

Amandman 14.

Uvodna izjava 6.a (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p><i>Prekomjerne razlike u ciljevima država članica za raspodjelu tereta mogle bi otežati postizanje cilja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.; u razdoblju 2021. – 2027., u programiranju fondova kohezijske politike, odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda i Fonda za pravednu tranziciju, treba predviđjeti prilagođene programe, prioritetne osi, strategije i teritorijalne planove čija bi svrha bila i jačanje kapaciteta država članica za smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektorima na koje se odnosi Uredba 2018/842, a time i doprinos boljoj konvergenciji njihovih ciljeva već u ovom programskom razdoblju.</i></p>

Amandman 15.

Uvodna izjava 18.a (nova)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(18.a) Za zadržavanje povećavanja temperature do 1,5 °C i osiguravanje klimatske pravde potrebni su kolektivni napori svih gospodarskih sektora, uključujući i u poljoprivredi. Komisija je u svojoj dugoročnoj strateškoj viziji za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo⁽¹⁾ potvrdila da bi se 2050. godine u poljoprivredi emisije stakleničkih plinova koji nisu CO₂ mogle smanjiti na 21 milijuna tona ekvivalenta CO₂, čime bi se smanjila potreba za neodrživim tehnologijama za negativne emisije u svrhu postizanja nulte neto stope emisija stakleničkih plinova. Međutim, neki sektori obuhvaćeni ovom Uredbom posljednjih su godina ostvarili vrlo slab napredak. Minimalni sektorski doprinosi postizanju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova na razini EU-a utvrđenog ovom Uredbom za 2030. i nakon toga, popraćeni pravilnim praćenjem, izvješćivanjem i mjerama Komisije, pomogli bi da se osigura da svi sektori obuhvaćeni Uredbom o raspoljeli tereta doprinose pravodobnom postizanju klimatskih ciljeva. Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od država članica zahtijeva se da razviju dugoročne strategije kojima se doprinosi ispunjavanju obveza država članica u pogledu ciljeva Pariškog sporazuma te postizanju dugoročnih smanjenja emisija stakleničkih plinova i poboljšanju uklanjanja zahvaljujući ponorima u svim sektorima u skladu s ciljem klimatske neutralnosti Unije. Komisija će te strategije, kao i druge planove i izvješća država članica iz Uredbe (EU) 2018/1999, koristiti za utvrđivanje i praćenje kolektivnog postizanja ciljeva na razini EU-a u sektorima obuhvaćenima Uredbom o raspoljeli tereta.</p> <p>(¹) Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, Odboru regija i Europskoj investicijskoj banci – Čist planet za sve: Europska strateška dugoročna vizija za prosperitetno, moderno, konkurentno i klimatski neutralno gospodarstvo</p>

Amandman 16.

Članak 1. stavak 1. točka 3.a (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 4. – stavak 3.a (novi)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>(3.a) <i>u članku 4. dodaje se sljedeći stavak 3.a:</i></p> <p><i>Ciljne vrijednosti država članica u pogledu smanjenja emisija do 2030. i za razdoblje nakon toga</i></p> <p><i>Kako bi se ostvario cilj klimatske neutralnosti iz članka 2. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/1119 („Europski zakon o klimi”) i klimatski cilj na razini Unije za 2040. u skladu s Uredbom (EU) 2021/1119, Komisija do kraja 2025. prema potrebi i na temelju detaljne procjene učinka podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe radi uvođenja minimalnih sektorskih doprinosa postizanju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova na razini EU-a utvrđenog ovom Uredbom za 2030. i za razdoblje nakon toga, uz odgovarajuće praćenje, izvješćivanje i mјere kojima bi se osiguralo da svi sektori obuhvaćeni ovom Uredbom doprinose pravodobnom postizanju klimatskih ciljeva.</i></p>

Obrazloženje

Osiguravanje da svi sektori doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Amandman 17.

Članak 1. stavak 1. točka 3.b (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 5. – stavci 1. i 2.

Postojeći tekst	Amandman OR-a
<p>1. Za godine od 2021. do 2025. država članica može posuditi količinu do 10 % svoje godišnje emisijske kvote za sljedeću godinu.</p> <p>2. U odnosu na godine od 2026. do 2029. država članica može posuditi količinu do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za sljedeću godinu.</p>	<p>(3.b) <i>U članku 5. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:</i></p> <p><i>„1. U odnosu na godine od 2021. do 2029. država članica može posuditi količinu do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za sljedeću godinu.”</i></p>

Obrazloženje

Radi osiguravanja provedbe Uredbe, preporučuje se da se fleksibilnost smanji kako kratkoročno olakšanje zbog zaduživanja ne bi dovelo do problema u provedbi u dužem roku, i za lokalne i regionalne vlasti, koje često nisu izravno uključene u nacionalne odluke o fleksibilnosti.

Amandman 18.

Članak 1. stavak 1. točka 3.c (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 5. – stavak 4.

Postojeći tekst	Amandman OR-a
<p>4. Država članica može prenijeti do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za određenu godinu na druge države članice za godine od 2021. do 2025. te do 10 % za godine od 2026. do 2030. Država članica primateljica može iskoristiti tu količinu za usklađenost na temelju članka 9. za tu godinu ili za sljedeće godine do 2030.</p>	<p>(3.c) U članku 5. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>4. Država članica može prenijeti do 5 % svoje godišnje emisijske kvote za određenu godinu na druge države članice za godine od 2021. do 2030. Država članica primateljica može iskoristiti tu količinu za usklađenost na temelju članka 9. za tu godinu ili za sljedeće godine do 2030.</p>

Obrazloženje

Prijenosi bi trebali biti ograničeni kako bi se osigurala djelotvorna provedba u svim državama članicama. Potrebno je naglasiti da u određenoj državi članici koja ima potencijal za prijenos mogu postojati regionalne razlike. Prije razmatranja mogućnosti prijenosa na druge zemlje potrebno je uzeti u obzir regionalne izazove.

Amandman 19.

Članak 1. – stavak 1. – točka 5.a (nova)

Uredba (EU) 2018/842

Članak 8.

Postojeći tekst	Amandman OR-a
<p>1. Ako Komisija, tijekom godišnje ocjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 525/2013 i uzimajući u obzir planiranu upotrebu fleksibilnih mogućnosti iz članaka 5., 6. i 7. ove Uredbe, utvrди da država članica ne ostvaruje dovoljan napredak pri ispunjavanju svojih obveza na temelju članka 4. ove Uredbe, ta država članica u roku od tri mjeseca Komisiji podnosi plan korektivnih mjera koji obuhvaća:</p> <p>[...]</p>	<p>(5.a) Članak 8. zamjenjuje se sljedećim:</p> <p>1. Ako Komisija, tijekom godišnje ocjene na temelju članka 21. Uredbe (EU) br. 525/2013 i uzimajući u obzir planiranu upotrebu fleksibilnih mogućnosti iz članaka 5., 6. i 7. ove Uredbe, utvrdi da država članica ne ostvaruje dovoljan napredak pri ispunjavanju svojih obveza na temelju članka 4. ove Uredbe, ta država članica u roku od tri mjeseca Komisiji podnosi plan korektivnih mjera koji obuhvaća:</p> <p>[...]</p>

Postojeći tekst	Amandman OR-a
<p>2. Europska agencija za okoliš u skladu sa svojim godišnjim programom rada pomaže Komisiji pri ocjenjivanju svih takvih planova korektivnih mjera.</p> <p>3. Komisija može izdati mišljenje o primjerenosti planova korektivnih mjera podnesenih u skladu sa stavkom 1. te u tom slučaju to čini u roku od četiri mjeseca od primitka tih planova. Dotična država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije te može na odgovarajući način revidirati svoj plan korektivnih mjera.</p>	<p>(c) <i>u slučaju znatnih regionalnih razlika u uspješnosti ili ozbiljnih strukturnih izazova na regionalnoj razini, kao i u slučaju određenih otočnih područja, korektivni akcijski plan uključuje posebne odredbe za te probleme.</i></p> <p>[...]</p> <p>2. Europska agencija za okoliš u skladu sa svojim godišnjim programom rada pomaže Komisiji pri ocjenjivanju svih takvih planova korektivnih mjera.</p> <p>3. Komisija može izdati mišljenje o primjerenosti planova korektivnih mjera podnesenih u skladu sa stavkom 1. te u tom slučaju to čini u roku od četiri mjeseca od primitka tih planova. Dotična država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije te može na odgovarajući način revidirati svoj plan korektivnih mjera. <i>Država članica objavljuje mišljenje Komisije i osigurava njegovu diseminaciju među lokalnim i regionalnim vlastima.</i></p> <p><i>4. Država članica osigurava objavljivanje plana korektivnih mjera i mogućih revizija te njihovu diseminaciju među lokalnim i regionalnim tijelima.</i></p>

Obrazloženje

Akcijski planovi za rješavanje problematičnih situacija moraju uključivati mjere za regionalnu razinu ako su regionalni problemi značajan uzrok te situacije. Lokalne i regionalne vlasti moraju biti informirane o akcijskim planovima kako bi u potpunosti doprinijele klimatskoj politici.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR),

1. svjestan je razornih učinaka klimatskih promjena na lokalne zajednice i prepoznaće potrebu za odlučnim djelovanjem kako bi se postigli potrebni klimatski ciljevi EU-a. OR podupire obvezu na visokoj razini u pogledu LULUCF-a, ali ujedno ponovno ističe potrebu za fleksibilnošću u vezi s načinom postizanja ciljeva;

2. smatra da lokalne i regionalne vlasti u sektorima obuhvaćenima Uredbom o raspodjeli tereta ⁽¹⁾ te Uredbom o LULUCF-u ⁽²⁾ nedvojbeno imaju odlučujuću ulogu, s obzirom na to da te uredbe iziskuju uključivanje teritorijalne dimenzije. Riječ je o područjima u kojima lokalne i regionalne vlasti mogu djelovati zahvaljujući svojoj pravnoj nadležnosti i ovlastima;

3. poziva da se mjere iz Uredbe o LULUCF-u usklade s ciljevima strategije za biološku raznolikost i strategije EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama. Kako bi se postigli klimatski ciljevi, ključno je da svaka država članica u suradnji s lokalnim i regionalnim vlastima provede pravni okvir za šume kojim se osigurava ravnoteža između proizvodnje, biološke raznolikosti i zaštite;

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariskog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetsku politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 1.).

4. naglašava da se tranzicija ne smije provesti po cijenu teritorijalne kohezije i ne smije ugroziti najranjivije skupine i teritorije. Sve države članice i gospodarski sektori doprinose postizanju smanjenja emisija CO₂, pri čemu u obzir uzimaju i pravednost i solidarnost; U tom pogledu smatra da bi procjene teritorijalnog učinka na pojedinačne poljoprivrednike i šumare mogle pružiti jasniji pregled stvarnih troškova i koristi;

5. snažno se protivi tome da se prijedlog uglavnom usredotočuje na šume kao ponore ugljika, ne uzimajući u obzir njihovu ulogu u osiguravanju održivih sirovina za zamjenu fosilnih alternativa, čime se ne cjeni puni potencijal sektora šumarstva u ublažavanju klimatskih promjena i u razvoju lokalnog i regionalnog biogospodarstva;

6. napominje da je potrebno smanjiti energetsku uporabu drvne biomase kako bi se postigli ciljevi u sektoru LULUCF-a. Prioritet treba biti kaskadna uporaba, što znači da biomasu treba više puta upotrijebiti kao materijal najveće kvalitete, a tek nakon toga za energiju;

7. naglašava da povećane ambicije u sektoru LULUCF-a ne smiju dovesti do uvoza sirovina neizvjesnog podrijetla iz trećih zemalja. To bi moglo značiti da mjere poduzete za povećanje neto ponora u sektoru LULUCF-a možda neće dovesti do stvarnih poboljšanja za klimu na globalnoj razini. Potrebna je šira sustavna perspektiva kako bi se zauzeo holistički pristup pitanju na koji način sekvestracija ugljika u šumama te uporaba proizvoda i bioenergija iz šume mogu pomoći u smanjenju učinaka na klimu;

8. slaže se s ocjenom Komisije da je u okviru postizanja dugoročnog cilja klimatske neutralnosti potrebno suzbiti negativan trend smanjenja ponora ugljika u EU-u; slaže se s predloženim ciljem EU-a za neto apsorpciju 310 milijuna tona ekvivalenta CO₂ do 2030. i predlaže dodatni nacionalni doprinos neto cilju do 2030. koji bi bio veći od nacionalnih ciljeva navedenih u Prilogu II.a i koji bi predlagale pojedinačne države članice. Potencijal za povećanje neto apsorpcije ugljika i smanjenje emisija stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a uvelike se razlikuje od jedne države članice do druge. Ovisi o prirodnom proizvodnom kapacitetu zemljišta i raspodjeli ukupne površine zemljišta na različite kategorije korištenja zemljišta. OR smatra da bi povećane ambicije do 2030. trebale biti na razini koja je kompatibilna s domaćim okvirom klimatske politike država članica i koja omogućuje razvoj biogospodarstva u svakoj državi članici;

9. smatra da zajednički sektor za poljoprivredu i šumarstvo dovodi do rizika da će se umanjiti pritisak da se smanje emisije u poljoprivrednom sektoru i da će zemlje bogate šumama s velikom neto apsorpcijom „kompenzirati“ emisije u zemljama s velikim poljoprivrednim sektorm ili emisije iz fosilnih izvora općenito. Mjere za ublažavanje klimatskih promjena trebale bi se poduzimati u svakom sektoru i u svakoj zemlji na temelju specifičnih uvjeta;

10. naglašava da se Uredba o LULUCF-u ne bi trebala proširiti na praćenje i izvješćivanje o drugim područjima politike koja su uređena drugim zakonodavstvom. Prijedlog Komisije da bi u izvješćivanje o LULUCF-u trebalo uključiti informacije o očuvanju ugljika u tlima bogatim ugljikom, područjima s visokom biološkom raznolikošću, obnovljenim tlima i tlima u opasnosti od prirodnih poremećaja ne poboljšava kvalitetu izvješćivanja o stakleničkim plinovima u sektoru LULUCF-a;

11. naglašava da se sredstva koja dolaze iz država članica ne osiguravaju na štetu regija. OR prepoznaje potrebu informiranja lokalnih i regionalnih vlasti o mogućnostima financiranja za potporu djelovanju u području klime;

12. upozorava na rizik od nedjelotvorne provedbe. OR podržava planiranu reviziju i slaže se da je potrebno razmotriti posljedice pandemije bolesti COVID-19, ali naglašava potrebu da se prate putanje predložene u Uredbi o raspodjeli tereta;

13. potiče Komisiju da definira metodologiju na temelju koje bi lokalne i regionalne vlasti mogle izračunati napore koje poduzimaju za smanjenje emisija na način koji bi bio u skladu s nacionalnim ciljevima i kojim bi se izbjegli nerazmjeri poremećaji;

14. ističe rizike koji proizlaze iz pretjerane fleksibilnosti u zaduživanju iz godišnjih dodijeljenih emisijskih jedinica i prijenosa među državama članicama. Lokalnim i regionalnim vlastima potrebna je sigurnost kako bi planirale svoje klimatske i ekonomski politike. Nacionalne situacije koje dopuštaju fleksibilnost u primjeni Uredbe mogu uključivati značajne regionalne razlike;

15. uviđa da je potrebno pronaći rješenja, naročito poticaje koji donose prihode, za problem onih regija koje bi mogle naići na poteškoće ili nazadovati tijekom nužne tranzicije na niskouglijčno gospodarstvo; naglašava važnost uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti u razvoj putanja održivog razvoja koje bi mogle potaknuti gospodarstvo tih regija;

16. podržava strože odredbe o planovima korektivnih mjera i transparentnosti u kojima bi se istaknula regionalna dimenzija, iziskivale specifikacije o tome kako se suočiti s regionalnim razlikama i promicala praktična rješenja za regionalne izazove;

17. naglašava važnost provjera usklađenosti i predlaže da se procjeni mogućnost uvođenja finansijskih sankcija u slučaju neusklađenosti. Prihodi od sankcija trebali bi se ponovno uložiti u djelovanje u području klime i pravednu tranziciju s posebnim naglaskom na regionalnim izazovima;

18. predlaže da se razmisli o sigurnosnoj rezervi za države članice s niskim BDP-om po glavi stanovnika. BDP se već uzima u obzir prilikom utvrđivanja nacionalnih ciljeva i upitan je kao jedina vrijednost jer ne odražava cjelokupnu sliku stanja regija i ne mora nužno ići ruku pod ruku sa složenim razvojnim potrebama određenog područja.

Bruxelles, 28. travnja 2022.

*Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS*
